ΣΤΕ06| ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

Ἡ ἔννοια τοῦ Θεοῦ οὐδόλως ἀνταποκρίνεται πρός τήν ἐκδηλουμένην πρός Αὐτόν ὑπό τοῦ ἀνθρώπου πίστιν καί εὐλάβειαν, διότι οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μέ τόν λιβανωτόν καί τάς θυσίας, αἵτινες προσφέρονται εἴτε πρός ἀπόδειξιν τῆς πίστεως τοῦ ἀνθρώπου, εἴτε πρός ἐξιλέωσιν τῶν ἐν τῷ παρελθόντι παραπτωμάτων αὐτοῦ.

Αἱ ἐν τῷ παρελθόντι θυσίαι ἐγένοντο διά τῆς ροῆς τοῦ αἵματος ἑκατοντάδων θυμάτων, διά νά ἐξιλεωθῇ ἀπέναντι τοῦ προσφέροντος τήν θυσίαν ἀνθρώπου **οὐχί ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ, ἀλλά ἡ ἄγνοιά του.** Διότι ἄγνοιαν ὑπονοεῖ καί μή ἐπίγνωσιν τῆς Θείας Δυνάμεως ἡ προσφορά τοῦ παλαιοῦ ἐκείνου ἀνθρώπου, ὅστις ἐν βεβαιότητι, τοῦ ὅτι ἐξεπλήρου τό ὑπέρτατον πρός τόν Πλάστην του καθῆκον, προσέφερεν ὡς ὁλοκαύτωμα θυσίας οὐ μόνον ἑκατόμβας βοῶν καί προβάτων, ἀλλά πολλάκις καί ἀνθρώπινα θύματα πρός ἐξαγνισμόν τῆς ψυχῆς του, χωρίς νά γνωρίζῃ, ὅτι ἡ **δι’ αἵματος αὕτη θυσία ἐπιπροσέθετε ἐν ἀγνοίᾳ του νέον ἀριθμόν παραπτωμάτων ἐπί τῆς ράχεώς του.**

Σήμερον δέ διά τῆς Χριστιανικῆς Διδασκαλίας ἡ προσφορά τοῦ αἵματος ἀντεκατεστάθη διά τοὺ ἐλαίου καί τοῦ θυμιάματος, μέσων δι’ ὧν κοινῶς πιστεύεται παρά πάντων, ὅτι εἶναι δυνατόν νά ἐπιτευχθῇ πᾶσα ἐκ τῶν παραπτωμάτων τοῦ παρελθόντος ἐξιλέωσις, χωρίς νά γνωρίζῃ ὁ προσφέρων ταῦτα, ὅτι ἀντί τούτων θά ἦτο προτιμωτέρα ἡ Ἀγαθοεργία καί ἡ ἐπίγνωσις τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Καλοῦ καί τῆς Ἀρετῆς.

Θά ἦτο προτιμωτέρα νά προσεφέρετο πρός τόν Θεόν ἡ ἐκδήλωσις περισσοτέρας ὑπό τοῦ ἀνθρώπου πίστεως διά τῶν καλῶν καί ἀγαθοεργῶν πρός τόν πλησίον του ἔργων, διότι γνωρίζομεν καλῶς, ὅτι μόνον δι’ αὐτῶν κατορθοῖ ὁ ἄνθρωπος νά ἐπικοινωνήσῃ καλλίτερον μετά τοῦ Θείου καί νά ἐκτελέσῃ τόν μέγαν ἐπί τῆς γῆς προορισμόν αὐτοῦ.

Οὐδεμία ἀπολύτως ἐξιλέωσις παραπτώματος γίνεται διά τῆς προσφορᾶς λιβανωτοῦ καί ἐλαίου ὑπό τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου ἡ ζωή ἔξω τοῦ ναοῦ διέρχεται διά μέσου

ἐπαναληπτικῶν παραπτωμάτων καί ἀδικιῶν.

Ἡ προσφορά, ἡ γενομένη παρ’ ἀνθρώπου ζήσαντος ἐν διηνεκῇ ἀνομίᾳ, εἶναι ἐμπαιγμός καί ἀσέβεια κατά τοῦ Θείου, τό ὁποῖον οὕτω φαίνεται, ὅτι ἐξαγοράζεται ἀντί πινακίου ἐλαίου καί δρακός θυμιάματος.

Μόνον κοῦφος καί ἐμπεποτισμένη ὑπό ψευδολατρείας διάνοια δύναται νά παραδεχθῇ, ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἀπογυμνώσεως τοῦ πλησίον του προσφερομένη ὑπό τινος ἀνθρώπου πρός τόν Θεόν θυσία εἶναι δυνατόν νά ἐκπλύνῃ τόν ρῦπον τῶν ἀνομημάτων αὐτοῦ καί νά συγχωρηθῶσιν αἱ ἁμαρτίαι του, τάς ὁποίας μετά τήν ἐξιλαστικήν ταύτην προσφοράν του δέν διστάζει νά ἐπαναλάβῃ καί πάλιν μετά μείζονος ἐντάσεως.

Ἄς παρακολουθήσωμεν τάς γενομένας ταύτας προσφοράς καί θά ἴδωμεν, ὅτι αἱ πλεῖσται προσφέρονται παρ’ ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων τό μόνον ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἔργον εἶναι, πῶς ν’ ἀδικήσωσιν, πῶς νά ἐπαυξήσωσι τά ὑπάρχοντά των καί τά ὑλικά των συμφέροντα ἐκ τοῦ ἱδρῶτος καί τοῦ κόπου τῶν ὑπ’ αὐτῶν ἐκμεταλλευομένων ἀνθρώπων, τούς ὁποίους θεωροῦν ὡς εἴλωτας, προορισμένους νά ἐξυπηρετῶσι πᾶσαν αὐτῶν ἐπιθυμίαν.

Καί ἄν κατά βάθος ἐξετάσωμεν τούτους, θά παρατηρήσωμεν, ὅτι τά προσφερόμενα παρ’ αὐτῶν δῶρα **παρέχονται εἴτε πρός κενόδοξον τοῦ ὀνόματός των μνημόσυνον, εἴτε πρός ἐπίδειξιν τῆς κατ’ ἐπίφασιν αὐτῶν ἀγαθοεργίας.**

Οἱ δέ λειτουργοί τοῦ Ὑψίστου μετ’ εὐλογιῶν καί αἴνων ὑπέρ τῆς πολυχρονίου αὐτῶν μακροημερεύσεως δέονται πρός τόν Ὕψιστον ἵ λογοδοτοὺσιν εὐφήμως ὑπέρ αὐτῶν ἀπό τοῦ βήματος, προτρέποντες τό φιλόχρηστον ἀκροατήριόν των, ὅπως μιμηθῶσιν αὐτούς εἰς τήν ἐν τῇ πολιτεία δρᾶσιν των καί εἰς τά φιλανθρωπικά ἔργα των.

Ἕκαστος ὅμως ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔχει μικράν τινα συναίσθησιν τῆς μεγάλης ὅσον καί Ἀγαθοεργοῦς Δυνάμεως τοῦ Θείου, δέν καταφεύγει εἰς δῶρα καί ἀναθήματα, ὅπως ἐξαγοράσῃ δι’ αὐτῶν τήν Θείαν συγκατάθεσιν εἰς τήν ἀρωγήν ἤ συγχώρησιν ἑνός ἐγκλήματος, μιᾶς ἐπιτιμητέας καί καταδικαστικῆς πράξεως.

Οἱ ἐν κρυπτῷ καί παραβύστῳ ὀργιάζοντες είς βάρος τῶν ὑφισταμένων θείων καί ἀνθρωπίνων νόμων καί καταφεύγοντες ἔν ταῖς ἐν ἐκκλησίαις συγκεντρώσεσιν, ὅπως δι’ ἀναθημάτων καί δωρεῶν ἀποκρύψωσιν ἀπό τά ὄμματα τοῦ κοινοῦ τήν φιλάρπαγα αὐτῶν χεῖρα, ὁμοιάζουσι μέ ἐπιτήδειον σκηνοθέτην, ὅστις διά τοῦ πλουσίου διακόσμου τῆς σκηνῆς προσπαθεῖ νά προκαλέσῃ τήν ἀρίστην προδιάθεσιν τοῦ κοινοῦ εἰς τό νέον παιζόμενον ἔργον, μετριάζων οὕτω τήν ἐντύπωσιν τῆς ἐξ ἀρχῆς ἀποτυχίας του.

Πῶς ὅμως δέον νά προσφέρεται ἡ λατρεία πρός τόν θεόν;

Πῶς δέον νά ἐκδηλοῦται ἡ πρός Αὐτόν ἀγάπη καί πίστις;

Πῶς ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ὀφείλει ν’ ἀποτίσῃ πᾶσαν πρός Αὐτόν προσφερομένην θυσίαν πρός ἐξιλέωσιν τῶν παραπτωμάτων, τά ὁποῖα ἀκολουθοῦν τήν ἀσθενῆ καί τήν εἰς ἁμαρτίαν ὑποκειμένην ἀνθρώπινον φύσιν;

Ὁ Θεός ὡς Ἄναρχος καί Ἀπόλυτος Ἀρχή ὑπερπληροῖ τό Σύμπαν καί εἰς τάς ἐλαχίστας αὐτοῦ γωνίας.

Ἀπό τῆς ἡδυπνόου ἀποπνοῆς τῶν ἀνθέων μέχρι τῶν ἀνωτάτων βαθμίδων τοῦ ὀντολογικοῦ βασιλείου ἀνελίσσεται μία ἁρμονική συνδετικότης, τῆς ὁποίας οἱ ἀλληλένδετοι κρίκοι συγκρατοῦνται διά τῆς Δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, ἥτις καί εἰς τάς μᾶλλον ἀδήλους αὐτῶν ἐκδηλώσεις, τάς διαφευγούσας τήν ἀντίληψιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ἀνομολογοῦσι τήν Δόξαν Αὐτοῦ καί ἀνυμνοῦσι τό Μεγαλεῖον τῆς Παντοδυνάμου καί Μεγαλουργοῦ Ὑπερτάτης Αὐτοῦ Διανοίας, ἥτις τά πάντα ἐταξινόμησεν πρός ἐξυπηρέτησιν τοῦ μεγάλου σχεδίου τῆς Δημιουργικότητός Του καί τοῦ καταδήλου καί ἀφαντάστου Αὐτοῦ Μεγαλείου.

Καί ἀπό τῶν ἐλαχίστων γωνιῶν τοῦ ἀπείρου χώρου τοῦ σύμπαντος ἀνέρχεται μία ἀποπνοή καί μία ἔκφρασις πρός προσευχήν.

Ἡ ἡδύπνοος αὔρα, ἡ ἐμφιλοχωροῦσα διά μέσου τῶν φυλλωμάτων τῶν δένδρων, τό ἄρωμα τῶν ἀνθέων, τό γλυκό ἆσμα τῶν πτηνῶν, οἱ ἀσύλληπτοι καί διαφεύγοντες τά ἀνθρώπινα ὦτα

ἐναρμόνιοι ἦχοι τῶν συστρεφομένων καί κινουμένων κόσμων εἰς ἀπόκοσμον μουσικήν ἀπολήγοντες, ἡ ἄδηλος καί κρυφία ἀνάπαλσις, ἡ παραγομένη ἐκ τοῦ πτερυγίσματος τῶν ἐντόμων καί τῶν ἀφανῶν μικροσκοπικῶν ὀντοτήτων τοῦ ἀφανοῦς μικροκόσμου **εἶναι ἐναρμόνιος μουσική, ἐκφερομένη ὡς αἶνος προσευχῆς καί προσκυνήματος τῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐκπορευθείσης ζωῆς πρός τήν Ζωήν, ἐξ ἧς αὕτη ἀπέρρευσεν.**

Διά τοῦτο ὁ ἄνθρωπος, τό ἐξέχον τοῦτο πνευματικόν καί λογικόν ὄν, τό ἐντεταλμένον, ὅπως ἐρευνήσῃ καί κατανοήσῃ τήν ἐν τοῖς βάθοις τοῦ κόσμου ἐγκρυπτομένην Ἀλήθειαν, ὀφείλει ὑπέρ πᾶν ἄλλο νά ἐκδηλοῖ διά τῆς προσευχῆς αὐτοῦ τήν πρός τό Θεῖον εὐγνωμοσύνην του, τό ὁποῖον ἔθεσεν αὐτόν εἰς τήν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς ζωϊκῆς ἐκπορεύσεως, ὅπως ὑπαγάγῃ ὑπό τήν διανοητικήν αὐτοῦ ὑπεροχήν τάς ἀδήλους ἐκφράσεις τῆς παγκοσμίου ἔλξεως.

Ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐγκρύπτεται ἡ ἰδεώδης ἔκφρασις τῶν συναισθημάτων τῆς Πνευματικῆς Ἀρχῆς, ἥτις ἐξεπορεύθη ἐκ τοῦ Θείου, πρός ὅ δέον πάντοτε νά τείνεται.

Καί ἀπομακρυνόμενος οὗτος καθ’ ἑκάστην τοῦ Θείου διά τῶν συγκρουομένων πρός τήν ἀληθῆ αὐτοῦ πνευματικήν ὑπόστασιν ὑλικῶν ἀναγκῶν, ἅς ἀπομονοῦται ἐν ἑαυτῷ καί ἅς ἀναζητῇ ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς του τήν παρά τοῦ Θείου ἐπιφώτισιν διά τῆς προσευχῆς.

Οὐδεμία ἐξωτερική ἐκδήλωσις προάγει ἡμᾶς πρός τό Θεῖον.

Ὁ λιβανωτός καί αἱ ἐδαφιαῖαι ὑποκλίσεις ἤ τά μεγαλόσχημα σταυροκοπήματα εἶναι ἁπλαῖ ἐκδηλώσεις προσπαθείας τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, **τοῦ στερουμένου τῶν μέσων τῆς μετά τοῦ Θείου ἐπικοινωνίας.**

Ἡ ψυχή ἑκάστου ἀνθρώπου συνδέεται ἀπ’ εὐθείας πρός τό Θεῖον. Ἐν αὐτῇ ἐνοικεῖ πάντοτε τό Θεῖον, τό ὁποῖον ἐπιζητεῖ ἀνά πᾶσαν στιγμήν παρ’ ἡμῶν, ὅπως ἐπέλθωμεν συνεπίκουροι τῆς Εὐηκόου Αὐτοῦ ἐκφράσεως, τήν ὁποίαν ἀπωθοῦμεν.

Συγκρατεῖ ἡμᾶς τόσον πλησίον Του, ὅσον ἡμεῖς ἀπέχομεν τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἀποκρούοντες δέ τήν φυσικήν μετ’ Αὐτοῦ συνδετικότητα ἐπιζητοῦμεν, ὅπως ἐξεύρωμεν ἄλλα μέσα, οὐδόλως συνδεόμενα μετ’ Αὐτοῦ, ὅπως εἰσακουσθῶμεν καί ἑνωθῶμεν μετ’ Αὐτοῦ.

Ὅπως ἀπό τά φύλλα τῶν ἀνθέων ἐξέρχεται τό ἄρωμα, ὅπως ὑπερπληρώσῃ τήν μεμολυσμένην ἐκ τῶν κακῶν ἀναθυμιάσεων ἀτμόσφαιραν, οὕτω καί ἐκ τῆς ψυχῆς μας δέον νά ἐξέρχηται ἡ ἐκδήλωσις τῆς προσευχῆς, ἥτις ἀποκαθαίρει πάντα τά μολυσματικά τῆς φθοροβρότου κακίας μιάσματα, καθαρίζει τήν ψυχήν ἡμῶν ἐκ τῶν ἁμαρτημάτων καί ἀνυψοῖ τό πνεῦμα μας εἰς τάς ὑψίστας ἀποκορυφώσεις τῆς Θείας ἐπιψαύσεως, ἥτις ἐν ἡμῖν ἐναποθέτει τήν γλυκεῖαν ὅσον καί παραμυθητικήν τῆς ψυχῆς μας ἐνίσχυσιν.

Ἡ προσευχή ὅμως ἡμῶν δέν πρέπει νά γίνεται δι’ ἐκκωφαντικῶν φωνῶν, ἐξερχομένων δι’ ὅλης τῆς τῶν πνευμόνων ἡμῶν πιέσεως.

Ἡ ἀληθής προσευχή γίνεται διά τῆς προσηλώσεως τοῦ πνεύματος ἡμῶν πρός τό Θεῖον. Ἐπιτυγχάνεται δέ, ὁπόταν ἀπομονωθῶμεν εἰς ἑαυτούς καί δι’ ὅλων ἡμῶν τῶν δυνάμεων, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐγκοσμίου σκέψεως, ἀφήσωμεν τό πνεῦμα μας νά ὑπερυψωθῇ ὑπεράνω τοῦ ὑλικοῦ ἡμῶν περιβάλλοντος καί εἰσδύσῃ εἰς τό ἀχανές τοῦ Ἀπείρου, ἀντλοῦν ἐξ αὐτοῦ τήν Θείαν ἐπιφώτισιν.

Τό Θεῖον, εἴπομεν, ὅτι ἐνοικεῖ ἐν ἡμῖν. Ἀφήσωμεν ἐλευθέρους τούς δεσμούς, τούς συνδέοντας ἡμᾶς μετ’ Αὐτοῦ. Ἀφήσωμεν τήν ψυχήν μας, ὅπως συσφιχθῇ μετ’ Αὐτοῦ, ἀφήσωμεν ἐλευθέραν τήν διάνοιάν μας, ὅπως ἔμφιλοχωρήσῃ ἐν Αὐτῷ.

Θά ἴδωμεν τότε, θά συναισθανθῶμεν ἑαυτούς μεταρσιουμένους καί ἀναβιβαζομένους εἰς ὑψηλότερα πνευματικά ἐπίπεδα, εἰσχωροῦντας εἰς τόν πραγματικόν Ναόν Αὐτοῦ, εἰς ὃν δέν θ’ ἀκούωμεν τήν ὑμνωδίαν καί λιτανείας τῶν λειτουργῶν καί τῶν ψαλτῶν Αὐτοῦ, ἀλλά τήν φωνήν Αὐτοῦ παροτρύνουσαν καί καθοδηγοῦσαν ἡμᾶς πρός τήν ἀληθῆ ὁδόν τῆς Δικαιοσύνης καί τῆς Εὐθιδικίας καί ἀποκαλύπτουσαν εἰς ἡμᾶς τήν μέλλουσαν ἡμῶν σταδιοδρομίαν καί πάντα, ὅσα ἐπιφυλάσσονται ἡμῖν πρός ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐπί γῆς προορισμοῦ μας.

Τό μυστικόν τῆς εὐδαιμονίας ἡμῶν, τῆς δυνάμεως τοῦ μέλλοντος ἡμῶν δέν ὑπάρχει εἰς τά ἐφήμερα πράγματα τοῦ κόσμου τούτου. **Ὑπάρχει εἰς τήν ἀνύψωσιν τῆς ψυχῆς καί τῆς καρδίας ἡμῶν πρός τό Ἀληθές Φῶς.**

Ἐάν ἡ ἀμφιβολία καί ἡ ἀβεβαιότης μᾶς περιβάλλουσιν, ἐάν ἡ ζωή φαίνεται εἰς ἡμᾶς βαρεῖα καί

δυσβάστακτος, ἐάν ἡ ἀπαισιοδοξία καί ἡ θλῖψις μᾶς πλημμυρίζουν, ἄς μεταρσιωθῶμεν εἰς τά ὑψηλά πνευματικά ἐπίπεδα, διά ν' ἀντλήσωμεν ἐκεῖθεν τήν ἀνακούφισιν καί παρηγορίαν. Ἄς βυθισθῶμεν εἰς τήν ἡσυχίαν τῆς κατοικίας μας. Ἄς ὑψώσωμεν πάντοτε πρός τόν Θεόν τάς σκέψεις μας καί τάς καρδίας ἡμῶν. Ἐκθέσωμεν πρός Αὐτόν τάς ἀνάγκας, τάς θλίψεις ἡμῶν καί τάς δυστυχίας καί εἰς τάς δυσκόλους στιγμάς, εἰς τάς ἐξαιρετικάς περιστάσεις τῆς ζωῆς ἡμῶν ἄς ἀπευθύνωμεν τήν ὑπερτάτην ἔκκλησιν. Τότε ἀπό τά ἐνδόμυχα τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν θ' ἀκούσωμεν μίαν Φωνήν ν' ἀποκρίνηται πρός ἡμᾶς, νά μᾶς βοηθῇ, νά μᾶς παρηγορῇ.

Ἡ Φωνή αὕτη θά προκαλέσῃ βαθεῖαν συγκίνησιν, θά κάμῃ ν' ἀναπηδήσουν θερμά δάκρυα, θά μᾶς ἐνθαρρύνῃ καί θά μᾶς ἐνδυναμώσῃ.

Ἀλλ' ἡ προσευχή μας, ἡ ἐπίκλησίς μας δέν πρέπει νά εἶναι ματαία βαττολογία τῶν χειλέων. Πρέπει νά προέρχηται ἀπό τά βάθη τῆς ψυχῆς μας, οὐχί ἀπό τοῦ ἄκρου τῶν χειλέων. **Τότε θά ἐπιτύχωμεν τήν ἐπικοινωνίαν ἡμῶν μετά τοῦ Πατρός Θεοῦ, θά καταστῶμεν κοινωνοί τῶν μυστηριωδῶν Διδασκαλιῶν Αὐτοῦ, τάς ὁποίας ἐπιφυλάσσει εἰς τάς ἀγνάς καί εἰλικρινεῖς καρδίας.**

Ὤ, ἄνθρωποι... Ὅταν θά θελήσητε νά εὕρητε καταφύγιον τῶν θλίψεων καί τῶν ἀπογοητεύσεων τοῦ κόσμου τούτου, ἐνθυμηθῆτε, ὅτι δέν ὑπάρχει, παρά ἓν μόνον μέσον.

Ν' ἀνυψώσητε τήν σκέψιν σας εἰς τάς πανάγνους σφαίρας τοῦ Θείου Φωτὸς, ὅπου δέν εἰσχωροῦσιν αἱ κακαί ἀναθυμιάσεις καί αἱ χονδροειδεῖς ἐπιδράσεις τῆς ἐπιγείου ἡμῶν ζωῆς. Τά ρεύματα τῶν παθῶν καί αἱ συγκρούσεις τῶν ὑλικῶν συμφερόντων δέν φθάνουσι μέχρις ἐκεῖ.

Ὅταν τό πνεῦμα ἡμῶν φθάσῃ εἰς τάς σφαίρας ταύτας, ἀπαλλάσσεται τῶν ἐφημέρων σκέψεων, τῶν εὐτελῶν πραγμάτων τῆς ζωῆς ἡμῶν ταύτης. Πλανᾶται ὑπεράνω τῶν ἀνθρωπίνων θυελλῶν, ὑψηλότερον τοῦ ἐριστικοῦ θορύβου τῆς βιοπάλης τῶν ἀνθρώπων χάριν τοῦ πλουτισμοῦ καί τῶν ματαίων τιμῶν, μακράν ὅλων τῶν ἐφημέρων πραγμάτων, τά ὁποῖα κρατοῦσιν ἡμᾶς προσκεκολλημένους εἰς τόν ὑλικόν κόσμον.

Ἐκεῖ ὑψηλά τό πνεῦμα διαφωτίζεται, ἰλιγγιᾶ ἐκ τῆς λάμψεως τῆς Ἀληθείας καί τοῦ Φωτός. Βλέπει, ἀντιλαμβάνεται τούς νόμους τοῦ προορισμοῦ του. Πρό τῶν εὐρέων ἀπόψεων τῆς Ἀθανασίας, πρό

τοῦ ἐκπάγλου θεάματος τῆς ἀνόδου ἡμῶν ἐπί τῆς κλίμακος τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως, ὑποχωροῦσιν αἱ δυστυχίαι τῆς παρούσης ζωῆς, αἱ παλινωδίαι καί αἱ ἐναντιότητες τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων.

Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔχει εἰς τήν σκέψιν του καί τήν καρδίαν τήν θερμήν ταύτην πίστιν, τήν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην εἰς τήν Ἄπειρον Δύναμιν, ἥτις διανοίγεται ἀκτινοβόλος πρό τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, εἶναι σιδηρόφρακτος ἐναντίον τῶν μεταβολῶν τῆς τύχης.

Ἀποδέχεται αὐτάς μετά τοῦ αὐτοῦ ἀνεπαισθήτου τρόπου, ὅπως ἀποδέχεται καί τάς μεταβολάς τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους. Μένει ἄτρωτος ἐν τῷ μέσῳ τῶν δοκιμασιῶν αὐτοῦ.

Αὐτό εἶναι τό μυστικόν πάσης ἡρωικῆς καρτερίας τοῦ ψυχικοῦ σθένους, τό μυστικόν τῆς αὐτοθυσίας τῶν μεγάλων ἀνακαινιστῶν τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας, τῶν ἀπειραρίθμων μαρτύρων, ὅλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι διά μέσου τῶν αἰώνων προσέφερον τήν ζωήν των διά τήν μεγάλην ὑπόθεσιν τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν βασάνων, ὑπό τό πέλμα τοῦ ἀπηνοῦς δημίου, ἐνῷ τά ὀστᾶ αὐτῶν καί ἡ σάρξ ἀπετέλουν διά τῶν κτύπων τῶν σφυρῶν μίαν καθημαγμένην μᾶζαν, εὕρισκον τήν δύναμιν νά μένουν ἀνώτεροι τοῦ φρικώδους μαρτυρίου των, νά ἵστανται πρό τῶν μαινομένων κυμάτων τῆς ἐξεγέρσεως τῶν ἀγνοούντων ἀνθρώπων, πρό τῶν διώξεων καί τῶν ἐμπαιγμῶν.

Εἰς τήν ἱεράν σιωπήν τῶν δασῶν καί τῶν ὀρέων, εἰς τούς ὑπερκοσμίους στοχασμούς των καί τήν σιγηλήν προσευχήν των οἱ μεγάλοι μάρτυρες τῆς θρησκείας καί τῆς κοινωνίας εὕρισκον τό ἀκατάβλητον σθένος αὐτῶν.

Εἰς τήν μοναξιάν των καί τήν ψυχικήν περισυλλογήν των ἀπεκαλύπτετο ἡ Ἀόρατος Δύναμις.

Ὁ Θεῖος Πλάτων λαμβάνει τάς ἐμπνεύσεις του ἐπί τῆς κορυφῆς τοῦ Ὑμηττοῦ, ὁ Μωϋσῆς ἐπί τοῦ ὄρους Σινᾶ καί ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐπικοινωνεῖ μετά τοῦ Οὐρανίου Πατρός Του διά μέσου τῶν δακρύων καί τῆς προσευχῆς Του ἐπί τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν.